

Til lovforslag nr. L 15. Tillægsbetænkning afgivet af Socialudvalget den 18. november 2008.

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service

(Merudgiftsydelse og øget fleksibilitet ved pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom)

[af velfærdsministeren (Karen Jespersen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 9. oktober 2008 og var til 1. behandling den 22. oktober 2008. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget. Udvalget afgav betænkning den 13. november 2008. Lovforslaget var til 2. behandling den 18. november 2008, hvorefter det blev henvist til fornyet behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har, efter lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i 1 møde.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under den fornyede behandling af lovforslaget modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Maia Bak.

Spørgsmål

Udvalget har under den fornyede behandling af lovforslaget stillet 2 spørgsmål til velfærdsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

4 af udvalgets spørgsmål og velfærdsministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til tillægsbetænkningen.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (EL) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling.

3. Politiske bemærkninger

Udvalget lægger vægt på, at der gøres den størst mulige indsats for at sikre, at alle borgere, der har fået frataget merudgiftsydelsen eller har fået afslag på nyansøgning om merudgiftsydelse med baggrund i principafgørelse nr. C-27-07, modtager information om det ændrede lovgrundlag, og at ministeren drøfter med KL, hvordan man sikrer, at dette sker.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget finder, at lovforslaget burde have pålagt kommunerne en egentlig pligt til at egen drift at genoptage alle sager, hvor der siden sommeren 2007 er givet afslag på merudgiftsydelse med henvisning til principafgørelse C-27-07. Kun stærke borgere med stærke organisationer bag sig følger erfaringsmæssigt lovgivningsarbejdet så tæt, at de selv vil kunne tage initiativ til at fremsende en ny ansøgning om merudgiftsydelse. Den manglende pligt for kommunerne til selv at genoptage sagerne vil derfor have som konsekvens, at svage borgere med en svag organisation eller helt uden en organisation i stort omfang fortsat vil blive unddraget deres

merudgiftsydelse, og det vil i høj grad bero på tilfældigheder, om der vil gå kort eller lang tid før sagen genbehandles.

Partierne finder også, at lovforslaget burde have pålagt kommunerne en pligt at genvurdere disse sager med tilbagevirkende kraft fra og med sommeren 2007 ud fra de retningslinjer, der følger af lovforslagets vedtagelse, fordi et stort antal mennesker i denne periode har mistet deres merudgiftsydelse i strid med de intentioner, som Folketinget lagde til grund, da bestemmelsen blev indført.

Partierne finder det beklageligt, at en klar og utvetydig intention fra et stort flertal i Folketinget på den måde gennem en lang periode har kunnet ignoreres, alene som følge af administrative beslutninger i kommuner og ankeinstanser.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget finder det afgørende, at retstilstanden vedrørende personkredsen for merudgiftsydelsen bringes tilbage til den gældende retstilstand før den principielle afgørelse C-27-07, som Ankestyrelsen kom med i sommeren 2007.

Partierne forventer samtidig, at der efter lovforslagets vedtagelse ikke vil blive truffet afgørelser om merudgiftsydelsens personkreds ud fra en vurdering af enkelte elementer af borgerens funktionsnedsættelse, men derimod ud fra en helhedsvurdering, således at der ikke længere vil kunne lægges afgørende vægt på evnen til i overvejende grad at varetage personlig pleje eller evnen til at deltage i huslige gøremål. Der skal heller ikke længere kunne stilles de samme krav til

antallet og arten af hjælpeforanstaltninger, som der har været stillet siden sommeren 2007.

Partierne har lagt vægt på, at lovændringen kommer til at betyde, at principafgørelsen C-27-07 derfor bliver indholdsløs som følge af den nye præcisering af målgruppen.

Partierne forventer samtidig, at Ankestyrelsen ikke fremover vil lave sociale principafgørelser, der på den måde forrykker den administrative praksis, så den bliver helt ude af takt med forarbejderne til loven.

Partierne støtter en hurtig vedtagelse af lovforslaget for at hjælpe de mange, der er kommet i klemme efter principafgørelsen.

Partierne mener dog ikke, at lovforslaget løser alle problemer i forbindelse med servicelovens § 100. Partierne vil derfor arbejde på, at der i forbindelse med de kommende forhandlinger om revidering af førtidspensionsreformen samtidig vil komme en forenkling af de bureaukratiske procedurer, som sagsbehandlerne skal igennem.

Partierne forventer samtidig, at der tages skridt til at få løst det problem, at mennesker mister merudgiftsydelsen, blot fordi de bliver folkepensionister.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for tillægsbetænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i tillægsbetænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tillægsbetænkningen.

Ellen Trane Nørby (V) Erling Bonnesen (V) nfm. Anne-Mette Winther Christiansen (V)

Karen Ellemann (V) Christian H. Hansen (DF) fmd. Tina Petersen (DF) René Christensen (DF)

Vivi Kier (KF) Tom Behnke (KF) Mette Frederiksen (S) Thomas Horn (S) Lene Hansen (S)

Troels Ravn (S) Özlem Sara Cekic (SF) Astrid Krag (SF) Marianne Jelved (RV)

Line Barfod (EL)

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurinn (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 15 omdelt efter afgivelse af betænkning

Bilagsnr.	Titel
16	Kopi af domsafsigelse om manglende information om mulighed for genoptagelse af førtidspensionssager
17	Uddrag af Folketingets Ombudsmands beretning 2003 om fortolkning af 2 principielle højesteretsdomme om social pension
18	Henvendelse af 14/11-08 fra Maia Bak
19	Betænkning afgivet den 13. november 2008

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 15 omdelt efter afgivelse af betænkning

Spm.nr.	Titel
33	Spm., om ministeren vil genoverveje informationsindsatsen fra myndighedernes side i forhold til at oplyse om borgernes mulighed for at få genoptaget deres sager om merudgiftsydelse, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
34	Spm. om kommentar til henvendelse af 14/11-08 fra Maia Bak, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå

Nogle af udvalgets spørgsmål til velfærdsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og velfærdsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra V, DF og K.

Spørgsmål nr. 20:

Vil ministeren oplyse, om det er frygten for kommunernes krav om økonomisk kompensati-on, der er årsagen til, at målgruppen ikke afgrænses med større klarhed end foreslået, og hvad er i den forbindelse ministerens skøn over de kommunale besparelser som følge af den praksis, der har udviklet sig siden sommeren 2007?

Svar:

Formuleringerne i selve lovforslaget og i udkastet til ny bekendtgørelse skal ses i nøje sammenhæng med formålet med lovforslaget.

Det er alene formålet med forslaget at sikre, at den kommunale praksis bringes tilbage til det, der var gældende før sommeren 2007. Hvis der foretages yderligere ændringer i formuleringen af reglerne, vil det være overordentligt vanskeligt at sikre, at der ikke sker udvidelser af personkredsen for merudgiftsydelsen i forhold til det før sommeren 2007 gældende, hvilket ikke er formålet med nærværende ændring.

Der foreligger ikke oplysninger, der kan isolere de kommunale besparelser som følge af kommunernes ændrede praksis siden sommeren 2007.

Spørgsmål nr. 23:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 24. oktober 2008 fra Rasmus Michelsen, jf. L 15 bilag 7.

Det er glædeligt at Karen Jespersen har valgt at sætte fokus på Servicelovens § 100 og praksis omkring kommunernes tolkning af denne. Som socialrådgiver med § 100 som primært arbejdsområde, må jeg appellere til at der i stedet for minimale ordlydsændringer igangsættes en total omskrivning af bekendtgørelse og vejledning til § 100.

Ved denne omskrivning bør man inkludere en meget mere præcis beskrivelse af følgende:

– Hvornår er en funktionsnedsættelse indgribende i hverdagen? Er det når foranstaltninger som fleksjob og revalidering er igangsat eller bør denne beskrivelse bortsortere alle ikke-førtidspensionister?

– Hvad er betydelige hjælpeforanstaltninger? Der foreligger ikke direkte beskrivelser af dette men kun indirekte principafgørelser.

Der bør desuden fokuseres på Funktionsevne-metoden, som i praksis giver følgende problemstillinger for kommune og borger:

– Ved mindre funktionsnedsættelser synes skemaet urimeligt omfattende og forlænger sagsbehandlingen af borgerens ansøgning

– De enkelte spørgsmål i samtalskemaet virker ikke relevante, da det ikke er tydeligt hvad det medfører når man f.eks. svarer at man er utryk ved at færdes alene. Det bør fremgå, hvilke ydelser man kan forvente at være omfattet af, ved besvarelse af de enkelte afsnits spørgsmål. Der er således ikke en naturlig kobling imellem udfyldelsen af samtalskemaet, borgerens merudgifter og den endelige afgørelse.

– Funktionsevnevurderingen fremstår ikke som et fagligt kvalitetssikret arbejdsredskab i sammenligning med f.eks. Arbejdsevne-metoden og visitationsvurderinger i hjemmeplejen.

Sidst, men ikke mindst, mener jeg at man bør tage overordnet stilling, via adskillige konkrete eksempler, hvilke persongrupper/diagnoser man ønsker at kompensere. Diabetikere har således længe været et tema i forhold til § 100, hvor Velfærdsministeriet dog i 2008 har været inde og regulere på tilgangen af denne gruppe borgere til § 100.

Psykisk syge, blinde., epileptikere samt gig- og sclerosepatienter er derimod en gruppe som aktuelt sjældent ses omfattet af målgruppen eller have merudgifter der når op over bagatelgrænsen for tilskud. Baggrunden for at de falder uden får målgruppen er den manglende konkrete stillingtagen til indgriben i hverdagen samt hvad der skal betragtes som betydelige hjælpeforanstaltninger i det enkelte tilfælde.

Baggrunden for at de falder under bagatelgrænsen er, at § 100 ikke må dække behand-

lingsudgifter pga. sektoransvarlighedsprincippet. De fleste vil således via kronikertilskud til medicin og mindre transportudgifter slet ikke nå i nærheden af godkendte udgifter på 500 kr. pr. måned, til trods for at de f.eks. har livsvarige høje udgifter til:

- Psykolog
- Psykiater
- Zoneterapi
- Tandlægebehandlinger
- Varmtvandsbehandlinger

(alle ovennævnte dækkes via anden lovgivning Sygesikringen dækker dog langt fra alle behandlingsudgifter og øvrig social lovgivning såsom Aktivlovens § 82 vil som oftest føre til afslag da det foretages ud fra en trangsvurdering)

Som socialrådgiver ser jeg frem til en gennemgribende oprydning i denne skønsbaserede og ofte frustrerende paragraf, hvis målsætning lover mere end den giver mulighed for i virkeligheden.

Ved at få rettet op på ovenstående hjælper I både sagsbehandlerne til at kvalitetssikre deres § 100-afgørelser samt giver borgerne mulighed for at opnå reel kompensation for deres funktionsnedsættelser.

Mængden af vejledende principafgørelser fra Ankestyrelsen omkring målgruppeafslag på merudgifter vil derved også minimeres.

Jeg må derfor anmode om, at stemme nej til Karen Jespersens forslag om en lappeløsning i formuleringen af § I 00 og i stedet fremsætte et gennemgribende og gennearbejdet lovforslag vedrørende merudgifter til handicappede.

Med venlig hilsen

Rasmus Michelsen, socialrådgiver i Slagelse

Svar:

Jeg er helt enig i, at merudgiftsydelsen er en kompliceret bestemmelse – både hvad angår spørgsmålet om personkreds og udmåling af hjælpen. Jeg er også opmærksom på, at der i relation til brugen af funktionsevnetmetoden kan overvejes forenklingsinitiativer.

I den vejledning, som Velfærdsministeriet umiddelbart efter ikrafttræden af loven og den nye bekendtgørelse vil udsende, vil det blive uddybet, hvordan personkredsen for merudgiftsydelsen skal forstås. Herudover vil der blive anført flere eksempler i forhold til begreberne i »indgribende karakter« og »ikke uvæsentlige hjælpeforanstaltninger«.

Det er hensigten, at den nye vejledning udover at forklare den retstilstand vedrørende personkredsen, der vil være gældende efter lovens og den nye bekendtgørelses ikrafttræden vil medvirke til, at lette administrationen af ydelsen.

Herudover kan jeg oplyse, at merudgiftsydelsen er en del af førtidspensionsreformen. Ydelsen generelt vil derfor blive taget op i forbindelse med drøftelserne i forligskredsen bag førtidspensionsreformen af reformens virkninger.

I forlængelse heraf skal nævnes, at Danske Handicaporganisationer ved flere lejligheder har gjort opmærksom på, at de oplever et behov for, at forligskredsen bag førtidspensionsreformen drøfter kompleksiteten i merudgiftsydelsen, herunder særligt i forhold til personkredsen og udmålingen af hjælpen. Danske Handicaporganisationer har også peget på et behov for en drøftelse af brugen af funktionsevnetmetoden – særligt i forhold til revurdering af bevillinger.

Spørgsmål nr. 27:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 6. november 2008 fra Dansk Blindesamfund, jf. SOU L 15 bilag 12.

Dansk Blindesamfund

Landsforening af blinde og svagsynede i Danmark

København, 6. nov. 2008

Dansk Blindesamfund havde i dag den 6. november fået foretræde for Udvalget, i forbindelse med behandling af lovforslag L 15 om ændring af lov om social service (merudgifter mv.)

Som opfølgning på foretrædet ønsker Dansk Blindesamfund i det følgende, at gøre rede for den ændring i bekendtgørelsen, som vi mener, er nødvendig for at få blinde og stærkt svagsynede omfattet af personkredsen. Som bilag er vedlagt uddrag af en illustrativ sag fra Det Sociale Nævn, som Dansk Blindesamfund refererede til under foretrædet.

Hovedproblemet for blinde og stærkt svagsynede er formuleringen i bekendtgørelsen om merudgifter, som lægger vægt på, at du kun kan få hjælp til dækning af dine merudgifter, hvis din funktionsnedsættelse er af »indgribende« karakter og medfører »betydelige hjælpeforanstaltninger«. I lovbemærkningerne til L 15 fremgår det at kravet om at funktionsnedsættelsen har »indgribende karakter« bibeholdes i bekendtgørel-

sen, og at »medfører betydelige hjælpeforanstaltninger« blot ændres til »ofte må sættes ind med ikke uvæsentlige hjælpeforanstaltninger«. Problemet i praksis er, som man bl.a. kan se ud af det bilagte eksempel, at blinde og stærkt svagsynede på trods af, at de har fået tilkendt betydelige hjælpeforanstaltninger ikke får dækket deres merudgifter, fordi kommunen ikke vurderer, at deres funktionsnedsættelse har en »indgribende karakter«. Hvis du selv kan klare enkelte opgaver i hverdagen omkring din personlige pleje, og bevæge dig rundt uden hjælp i kendte omgivelser, så har du i kommunens vurdering ikke en funktionsnedsættelse af »indgribende« karakter.

Som vi også nævnte under foretrædet, så har Udvalget i beretningen til B 130 (folketingsåret 2006-2007) været enige om, at »det at være blind eller stærkt svagsynet er et alvorligt sensorisk handicap med konsekvenser af indgribende karakter i den daglige tilværelse både ved færden og ved kommunikation, som medfører, at der må sættes ind med særlige hjælpeforanstaltninger.« Vi er bare dybt bekymrede for, at vi ikke vil se en ændring i kommunernes praksis, så længe formuleringen i bekendtgørelsen stort set bibeholdes.

Vores bekymring bunder i, at vi allerede nu er nævnt i vejledningen til servicelovens § 100. Her står specifikt, at nedsat eller manglende syn er et eksempel på en funktionsnedsættelse af indgribende karakter. Alligevel får vores medlemmer afslag på at få dækket merudgifter.

Det har ej heller stoppet kommunerne i at ekskludere blinde og stærkt svagsynede fra § 100, at vi før ændringen af reglerne var direkte nævnt, som berettigede til at få dækket merudgifter via bistanstillæget, og at formålet med ændringen af reglerne i forbindelse med førtidspensionsreformen var en udvidelse af personkredsen og ikke en indskrænkning.

Dansk Blindesamfund ønsker derfor at kravet i bekendtgørelsens § 1 stk. 2 om, at man skal vurdere om man er omfattet af § 100, ud fra en vurdering af om ens funktionsnedsættelse har »indgribende karakter« og kræver »ikke uvæsentlige hjælpeforanstaltninger« helt tages ud af bekendtgørelsen. Bekendtgørelsens øvrige bestemmelser kan udmærket stå alene uden § 1 stk. 2. Alternativt kunne definitionen i § 1 stk. 2 afspejle den definition af handicap, der er i FN's handicapkonvention.

Desuden anmoder Dansk Blindesamfund om, at Udvalget i betænkningen specifikt nævner, at blinde og stærkt svagsynede har en funktionsnedsættelse, der berettiger til en kompensation efter reglen i servicelovens § 100.

Formålet med servicelovens § 100 er som det står, at man skal have dækket de merudgifter, man har som følge af sin funktionsnedsættelse. Hvis man tager det foreslåede afsnit i § 1 ud af bekendtgørelsen, så afspejler § 5 i bekendtgørelsen allerede på glimrende vis, at det afgørende for tilkendelsen af merudgifter er, om man kan sandsynliggøre, at man som følge af sin funktionsnedsættelse har en merudgift.

Vi har i det nedenstående for fuldstændighedens skyld refereret hele bekendtgørelsens § 1 og § 5. Den eneste ændring vi har lavet, er fremhævet i § 1 stk. 2, hvorefter § 1 og § 5 ser ud som følger:

§ 1. Kommunalbestyrelsen skal efter lovens § 100 yde dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til personer mellem 18 og 65 år med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der efter § 15 a i lov om social pension har opsat udbetalingen af folkepensionen. Det er en betingelse, at merudgiften er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i loven.

Stk. 2. Med varigt nedsat funktionsevne forstås en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse.

Stk. 3. Personer, der modtager førtidspension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig pension, er ikke berettigede til ydelser efter lovens § 100, medmindre de til lige er bevilget personlig hjælpeordning efter lovens § 96.

Stk. 4. Personer, der modtager invaliditetsydelse tilkendt efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension, kan samtidig få dækket nødvendige merudgifter efter lovens § 100.

§ 5. Der ydes alene hjælp til dækning af nødvendige merudgifter, som er en følge af den nedsatte fysiske eller psykiske funktionsevne hos ansøgeren. Behovet vurderes i forhold til ikke-handicappede på samme alder og i samme livssituation.

Stk. 2. De udgifter til den daglige livsførelse, som den pågældende selv ville have afholdt, hvis

der ikke havde foreligget særlige omkostninger på grund af den nedsatte funktionsevne, skal afholdes af den pågældende selv.

Stk. 3. Beløbet til dækning af merudgifter er uafhængigt af ansøgerens indkomst og er ikke skattepligtigt.

Skulle udvalget ønske at bibeholde den foreslåede formulering i bekendtgørelsens § 1 stk. 2 anmoder Dansk Blindesamfund om, at udvalget gennem betænkningen sikrer, at det kommer til at fremgå andetsteds i bekendtgørelsen, at blinde og stærkt svagsynede har en funktionsnedsættelse, der berettiger til en kompensation efter reglen i servicelovens § 100.

Desuden ønsker vi som tidligere nævnt, at fjerne aldersgrænsen i servicelovens § 100. Grunden til at det er særlig vigtigt for vores gruppe er, at de fleste først bliver blinde, når de er over 65 år. 70 % af Dansk Blindesamfunds medlemmer er over 67 år.

Dansk Blindesamfund vil endnu engang gøre opmærksom på, at blinde og stærkt svagsynede ønsker inklusion i samfundet, det gælder såvel på arbejdsmarkedet som i alle andre samfundsforhold. Forudsætningen for at vi kan deltage i samfundet på lige fod med andre samfundsborgere er dog, at vi kompenseres for vores funktionsnedsættelse. Derfor håber vi, at Udvalget vil være med til at sikre blinde og stærkt svagsynede retten til at blive kompenseret for merudgifter.

Med venlig hilsen

Jens Bromann,

landsformand

Bilag

Nedenfor er citeret direkte fra en afgørelse fra Det Sociale Nævn, september 2008. Den omhandler en kommunes afslag på at bevilge kompensation for merudgifter jf. servicelovens § 100. Ansøgeren i sagen er gift, far, og er i arbejde, han er tillige medlem af Dansk Blindesamfund (hvilket betyder at hans synsfunktion er nedsat i betydeligt omfang).

»NNs synshandicap har efter oplysningerne om hans funktionsniveau ikke så indgribende konsekvenser for ham i det daglige, at han er omfattet af målgruppen for hjælp til merudgifter ved den daglige livsførelse, jf. servicelovens § 100.

Nævnet har herved lagt vægt på, at NN uanset sit synshandicap selv kan varetage den personli-

ge pleje, bortset fra at hans hustru vælger tøj for ham, da han ikke kan skelne farver.

Der er lagt vægt på, at NN færdes selvstændigt på kendte steder, herunder selv kommer frem og tilbage til arbejde til fods og med bybus. Endvidere, at han i en vis udstrækning kan købe ind på egen hånd (i lokalbutik), og at det ud fra det oplyste må antages, at han er i stand til at deltage ved indkøb i øvrigt, idet han dog ikke kan se bon eller pengesedler.

Videre er der lagt vægt på, at NN ud fra det oplyste kan varetage visse opgaver i hjemmet selv, og at han kan deltage i en del andre opgaver, herunder opgaver omkring-/aktiviteter med sit barn.

Nævnet er opmærksom på, at NN har hjælpeforanstaltninger i form af relevante synshjælpe midler, ledsagerordning, personlig hjælper på arbejdspladsen efter lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., og modtager invaliditetsydelse og bistanstillæg. Ifølge det oplyste er der herudover bevilget hjælp til oplæring i forbindelse med opgaver omkring barnet (der er klaget over størrelsen af denne hjælp).

Nævnet finder imidlertid, at disse foranstaltninger ikke kan bevirke, at NN er berettiget til merudgiftsydelse, når det vurderes, at hans synshandicap ikke har indgribende konsekvenser i det daglige, jf. ovenfor.«

- sagen illustrerer det problem, vi har bekendtgørelsens ordlyd om »indgribende karakter«.
- kommunen, som i anden sag har vurderet, at vores medlem har brug for ledsagelse og hjælp på arbejdspladsen, samt bevilget synskompen serende hjælpemidler, vurderer alligevel ikke at hans synshandicap er indgribende nok, og så har han altså ikke ifølge kommunen og nævnet, behov for at blive kompenseret for eventuelle yderligere merudgifter udover hans kompensation gennem de andre ydelser.
- kommunernes praksis simpelthen ikke kompensationsprincippet til grund for deres afgørelser. Den kommunale praksis straffer dermed, at man kan gøre enkelte ting selv eller har venlige pårørende, der hjælper én.
- det burde være åbenlyst, at man ikke undgår merudgifter som blind eller stærkt svagsynet, bare fordi man selv kan vaske sig eller gå ad en kendt vej til bussen.

Svar:

Jeg er opmærksom på, at det at være blind eller stærkt svagsynet er et alvorligt sensorisk han-

dicap, der kan have konsekvenser af indgribende karakter i den daglige tilværelse – både ved færden og ved kommunikation.

I forhold til Dansk Blindesamfunds forslag om en ændret affattelse af merudgiftsbekendtgørelsens § 1 skal jeg henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. 20 ad L 15. Det fremgår heraf, at formuleringerne i selve lovforslaget og i udkastet til ny bekendtgørelse skal ses i nøje sammenhæng med formålet med lovforslaget.

Jeg har forståelse for, at Dansk Blindesamfund som interesseorganisation ønsker at få blinde og stærkt svagsynede nævnt som en persongruppe, der er berettiget til kompensation efter servicelovens § 100. Noget sådant vil imidlertid stride mod det grundlæggende princip om, at der ikke ydes handicapkompensation på baggrund af specifikke diagnoser eller bestemte typer af handicap, men ud fra et funktionsevnekriterium.

Jeg er naturligvis ganske enig i, at blinde og stærkt svagsynede er et eksempel på en målgruppe, der kan være omfattet af servicelovens merudgiftsbestemmelse. Der skal dog altid foretages en konkret og individuel vurdering af funktionsnedsættelsens omfang. Tilstedeværelsen af en bestemt type handicap vil således ikke i sig selv kunne udløse hjælp.

I relation til spørgsmålet om retten til merudgiftsydelsen efter det fyldte 65. år henviser jeg til min besvarelse af spørgsmål 24 ad L 15.

Spørgsmål nr. 33:

Ministeren bedes redegøre for om ombudsmandens beretning fra 2003 »13-1 Fortolkning af to principielle højesteretsdomme om social pension«, jf. SOU L 15 – bilag 17 og Østre Landsrets dom fra 2006, jf. SOU L 15 – bilag 16 får ministeren til at genoverveje informationsindsatsen fra myndighedernes side i forhold til at oplyse om borgernes mulighed for at få genoptaget deres sager om merudgiftsydelse.

Svar:

Jeg forstår spørgsmålet således, at der ønskes en vurdering af, om kommunerne efter regelændringerne har pligt til af egen drift at genoptage de sager, hvor borgere har fået frakendt deres merudgiftsydelse eller har fået afslag på en førstegangsansøgning, samt om kommunerne har pligt til at rette henvendelse til de berørte borgere og informere om regelændringerne.

I det omtalte materiale er der tale om tilfælde, hvor en domstol har underkendt en administrativ praksis til gunst for borgerne. Det fremgår af dommen fra Østre Landsret og udtalelsen fra Folketingets Ombudsmand, at når en administrativ praksis underkendes, har kommunerne pligt til at genoptage sagerne med tilbagevirkende kraft. Der er dog ikke pligt for kommunerne til at rette henvendelse til hver enkelt borger, der kan være berørt af underkendelsen.

I relation til nærværende lovforslag er der ikke tale om, at der foreligger en dom om underkendelse af praksis for merudgiftsydelsens personkreds. Der er derimod tale om en praksis, der ud fra en fortolkning af ankeafgørelser inden for lovens rammer, har udviklet sig meget restriktivt. Dette er baggrunden for lovændringen og den fremadrettede ændring i bekendtgørelsen for merudgiftsydelsen. Situationen er således helt forskellig fra den ovennævnte dom. Jeg kan i øvrigt henvise til besvarelsen af spørgsmål 13.

Jeg forstår til fulde ønsket om så bred en informationsindsats som muligt. Det er jeg enig i. Derfor har jeg til hensigt at informere bredt, både til kommunerne og til Danske Handicaporganisationer, om disse regelændringer. I min henvendelse til kommunerne vil jeg opfordre til, at man lokalt vurderer, hvordan man får informeret de berørte grupper bedst muligt.